

Andersson Elffers Felix

3D in de Kop van Noord-Holland

Verantwoordelijkheden en
budgetten nu en na de
decentralisaties

Ingrediënten voor de risicoanalyse

- **Gemeenten vergelijkbaar maken**
 - Hoe zijn gemeenten met elkaar en de rest van het land te vergelijken?
- **Huidige verantwoordelijkheden**
 - Wat doen gemeenten nu al?
- **Toekomstige verantwoordelijkheden**
 - Wat zijn de nieuwe verantwoordelijkheden?
- **Bezuinigingen**
 - Wat worden de bezuinigingen ten opzichte van het huidige budget?
- **Risico's/onzekerheden**
 - Welke andere risico's lopen gemeenten?

Vergelijkbaarheid

- Er komen objectieve verdeelmodellen voor de budgetten, maar die zijn nog niet bekend.
- Vooruitlopend op deze modellen gebruiken we in de analyse de huidige verdeelsleutels:
 - Jeugdzorg: bestaande verdeelmodel provinciale jeugdzorg (gewogen jeugdigen)
 - AWBZ/Wmo: bestaande verdeelmodel Wmo
 - Participatie: indien mogelijk het APE verdeelmodel
- Vergelijking gemeenten onderling, met de regio (bestaande uit Kop van Noord-Holland, West-Friesland en Regio Alkmaar) en met het gemiddelde van Nederland.

Gewogen jeugdigen

Gemeente	Aantal jeugdigen	Aantal gewogen jeugdigen	Wegingsfactor
Den Helder	10.803	14.960	1,38
Hollands Kroon	10.632	12.647	1,19
Schagen	10.108	12.256	1,21
Texel	2.828	3.434	1,21

Verdeelmodel Wmo

Gemeente	Bedrag per inwoner	Wegingsfactor
Den Helder	€113,11	1,48
Hollands Kroon	€76,52	1
Schagen	€82,17	1,07
Texel	€92,79	1,21

Deze wegingsfactoren worden gebruikt om 'gewogen inwoners' te definiëren, waarmee de zwaarte van de problematiek meegewogen wordt in de vergelijking.

Huidige verantwoordelijkheden

- **Gericht preventief jeugd**
 - Dienstverlening en advies
 - Jongerenwerk
 - Alcoholpreventie
- **Wettelijke taken jeugd (Wpg)**
- **Zorg in/voor onderwijssetting**
 - Zorg op school
 - VSV
 - VVE
- **Zorg voor jeugdigen / hun gezin**
 - Zorg voor ouders / het gezin
 - Zorg voor jeugdige
- **Maatschappelijke begeleiding en advies**
- **Huishoudelijke verzorging**
- **Sociaal-cultureel werk**
- **Voorzieningen gehandicapten**
- **WMO-gerelateerde subsidies**
- **WWB (incl IOZ, IOW, BBZ)**
 - Uitkeringen
 - Uitvoeringskosten
- **WSW**
 - Uitkeringen
 - Uitvoeringskosten
- **Participatiebudget**
 - Uitkeringen
 - Uitvoeringskosten

Nieuwe verantwoordelijkheden

- **In het kader van de jeugdwet:**
 - Jeugdzorg (provincie en rijk)
 - Jeugd-GGZ (ZVW)
 - Langdurige Jeugd-GGZ en Jeugd-LVB (AWBZ)
- **In het kader van de decentralisatie AWBZ/Wmo (18+)**
 - Begeleiding
 - Persoonlijke verzorging
 - Tijdelijk verblijf
 - Extramuralisering intramurale zorg m.u.v. de zwaarste gevallen
- **In het kader van de participatiewet**
 - Wajong
 - WSW wordt grotendeels afgebouwd

Er is nog beperkt duidelijkheid over budgetten en verantwoordelijkheden

- **Huidige activiteiten gemeenten**
 - Verschillen per gemeente en zijn daardoor lastig in kaart te brengen
- **Onduidelijkheid vanuit het rijk**
 - Niet duidelijk hoe veel op dit moment wordt uitgegeven aan een bepaalde voorziening.
 - Niet duidelijk wat voor keuzes gemaakt worden m.b.t. welke taken precies overgeheveld zullen worden.
 - Niet duidelijk wat de precieze bezuinigingsopgave wordt voor de verschillende onderdelen.
- **Op dit moment werken gemeenten op basis van een dagkoers, die nog flink kan veranderen.**

Budgetten, aantallen en bezuinigingen

■ Jeugd:

- Bedragen in gemeentelijke begroting deels aangeleverd.
- Bedragen meicirculaire: historisch zorggebruik met een korting van 4% (eerste schatting, kan nog veranderen).
- Aantal cliënten (CBS jeugdmonitor)

■ AWBZ/Wmo:

- Bedragen in gemeentelijke begroting deels aangeleverd.
- Begeleiding gaat van AWBZ naar Wmo met korting van 25%
- Persoonlijke verzorging gaat van AWBZ naar Wmo met korting van 15%
- Door extramuralisering zullen meer cliënten onder de gemeenten vallen. Hoe de extra middelen hiervoor zich verhouden tot de extra verantwoordelijkheden is nog niet volledig duidelijk.

■ Participatie:

- Bedragen in gemeentelijk begroting deels aangeleverd.
- Nog weinig andere getallen beschikbaar (eventueel schattingen op basis van jaarverslagen UWV)

Andersson Elffers Felix

Financiën

Overzicht van bedragen

Oude en nieuwe verantwoordelijkheden en taakstellingen: de dagkoers

Miljoenen euro's	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel
Jeugd huidig gemeentelijk budget	1,1	1,9	1,8	0,8
Jeugd overgeheveld budget per 2015	16,0	6,8	7,1	1,5
Taakstelling jeugd per 2015	0,7	0,3	0,3	0,1
Wmo huidig gemeentelijk budget	10,2	7,5	5,9	1,4
AWBZ/Wmo huidig budget voor mogelijke toekomstige taken	33,5	16,3	19,0	8,3
Participatie huidig budget	41,0	12,0	13,2	1,9

Nog geen duidelijkheid over bezuinigingen bij AWBZ/Wmo overheveling.

Nog geen duidelijkheid over nieuw participatiebudget

(hangt af van herkeuring Wajong)

Nog een aantal PM-posten bij huidige budgetten (zie volgende bladzijde)

Uitgaven: euro's per gewogen inwoner/jeugdige

Categorie	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel
Jeugd	145	149	149	233
gericht preventief	6	39	19	72
Alcoholpreventie	2	2	2	2
Dienstverlening en advies	4	9	5	32
Jongerenwerk	PM	28	12	38
Wettelijke taken jeugd (JGZ Uniform)	51	56	52	53
Zorg in/voor onderwijssetting	61	46	74	88
VSV	61	25	16	9
VVE	PM	18	49	61
zorg op school	PM	3	9	18
zorg voor jeugdigen / hun gezin	27	8	5	20
participatie	487	251	267	113
Participatiebudget (uitkeringen)	48	33	18	20
WSW (uitkeringen)	101	86	110	PM
WWB (inc. IAOZ, IAOW, BBZ)	338	132	140	93
Uitkeringen	284	101	140	93
uitvoeringskosten	54	31	PM	PM
Wmo	232	157	120	82
Huishoudelijke verzorging	75	105	65	60
Voorzieningen gehandicapten	44	24	35	22
Overig Wmo	113	28	20	PM

Leeswijzer:

In de donkere rijen staat steeds de som van het bedrag in de onderstaande lichtere rijen.

Gericht preventief bestaat dus uit de drie lichtblauwe posten

‘alcoholpreventie’, ‘dienstverlening en advies’ en

‘jongerenwerk’, en jeugd uit de vier middelblauwe

posten ‘gericht preventief’,

‘wettelijke taken’, ‘zorg in/voor

onderwijssetting’

en ‘zorg voor jeugdigen/hun gezin’.

AWBZ/Wmo per gemeente uitgesplitst naar voorziening

AWBZ	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel
persoonlijke verzorging ZIN	22%	28%	33%	16%
persoonlijke verzorging PGB	2%	4%	5%	3%
overige extramuraal ZIN	17%	17%	19%	16%
overige extramuraal PGB	3%	5%	5%	5%
intramuraal	56%	46%	38%	60%
AWBZ/Wmo huidig budget voor mogelijke toekomstige taken	€33,5 m	€16,3 m	€19,0 m	€8,3 m

- Intramurale functies worden geëxtramuraliseerd. Hier komt dus veel minder geld voor beschikbaar.

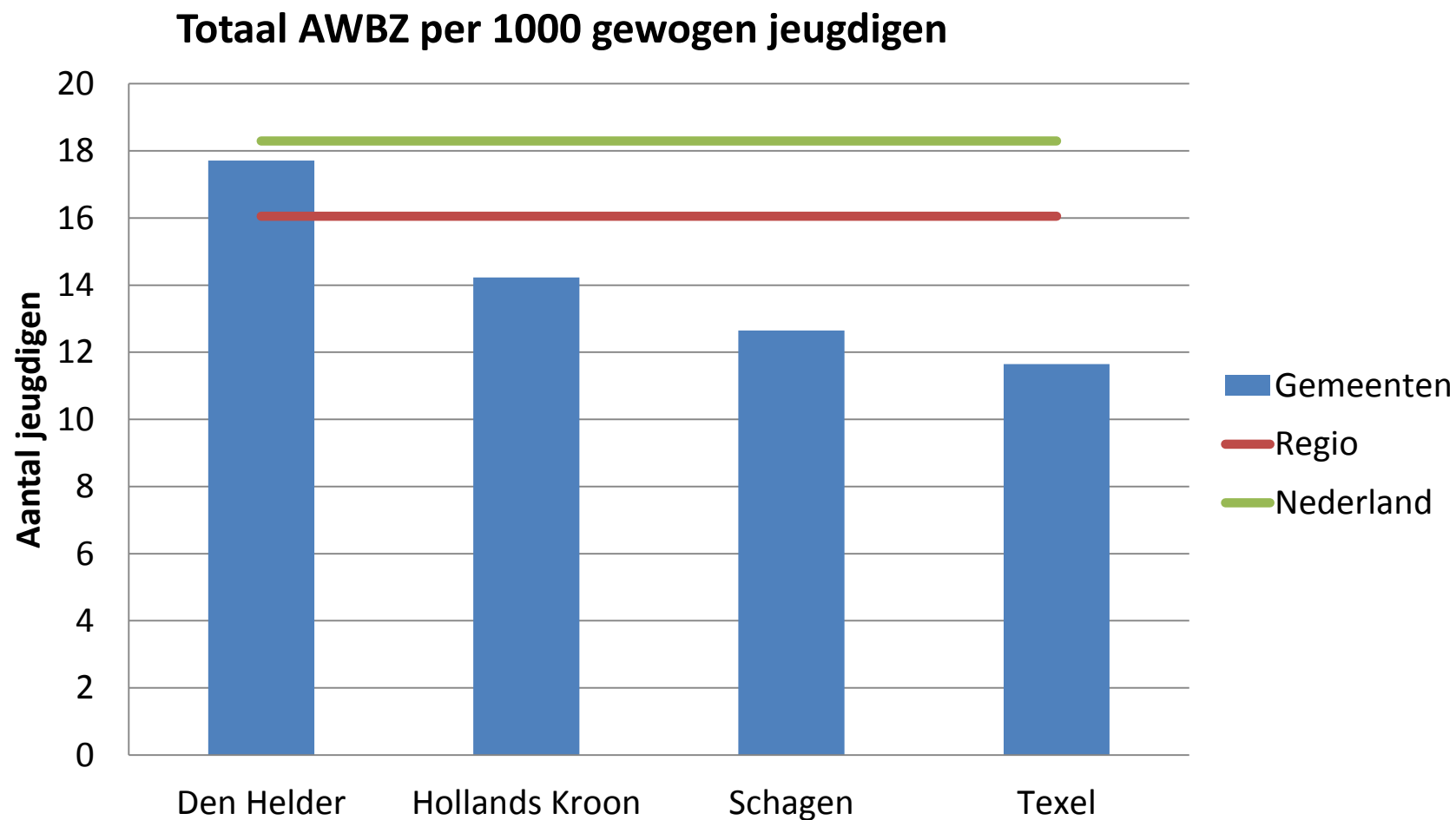
Jeugdwet per gemeente uitgesplitst naar type zorg

	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel
Begroting	63%	19%	22%	4%
ZVW	35%	20%	24%	7%
AWBZ	51%	35%	28%	6%
Jeugd overgeheveld budget per 2015	€16,0 m	€6,8 m	€7,1 m	€1,5 m

Aantallen jeugdzorg

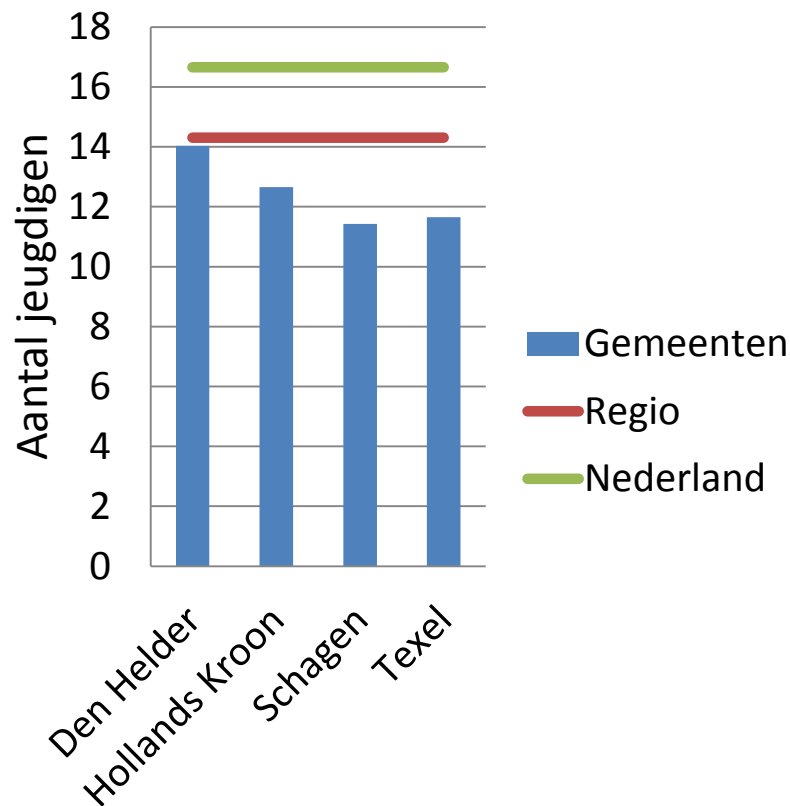
Overzicht van het aantal
cliënten per 1000 gewogen
jeugdigen

AWBZ: totaal

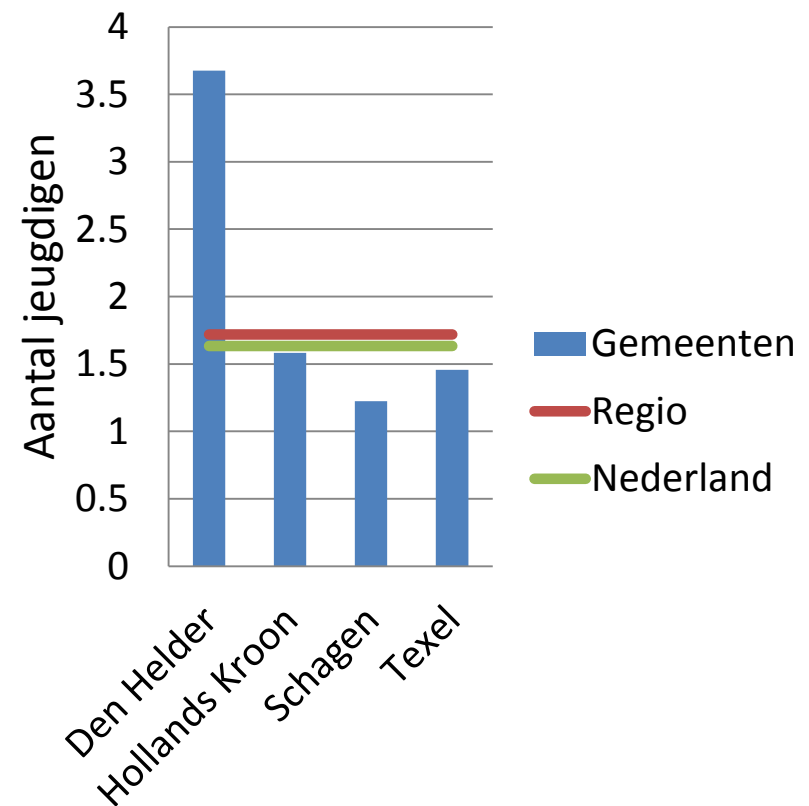


AWBZ: met en zonder verblijf

**AWBZ zonder verblijf per 1000
gewogen jeugdigen**



**AWBZ met verblijf per 1000
gewogen jeugdigen**



AWBZ: opvallend

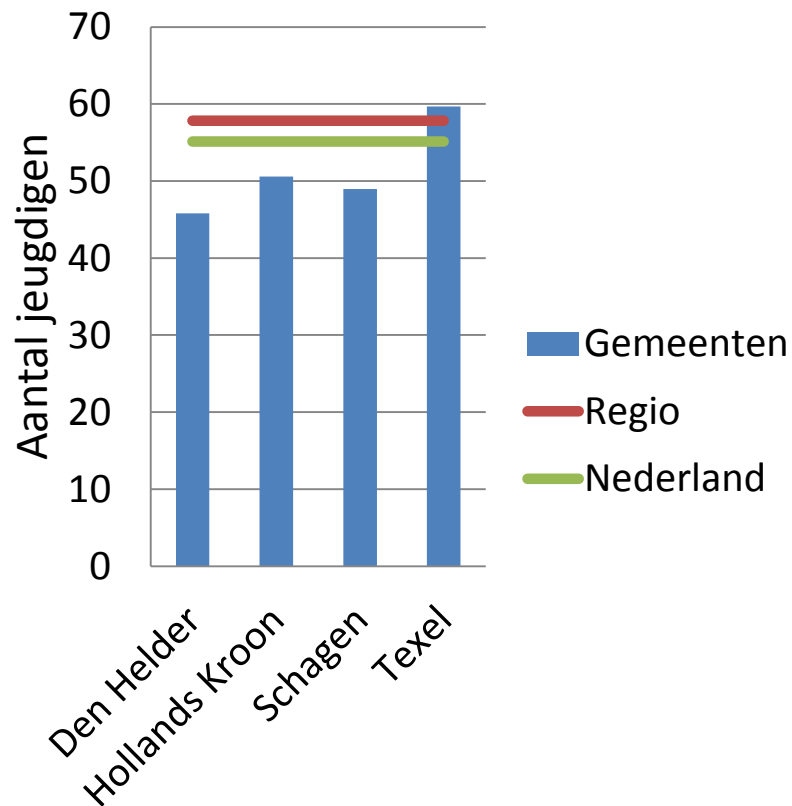
- Het gebruik van jeugd-AWBZ ligt in de regio iets lager dan landelijk.
- Een uitzondering is het gebruik van (dure) AWBZ-zorg met verblijf in Den Helder. Dit is een aandachtspunt.
- Gebruik van AWBZ hangt minder dan de andere vormen van zorg samen met de specifieke populatie.
- Binnen deze zorgvorm moeten eventuele besparingen vooral gezocht worden in slimmer werken en goedkopere zorgvormen. Deze aandoeningen zijn niet te genezen.

Zorgverzekeringswet

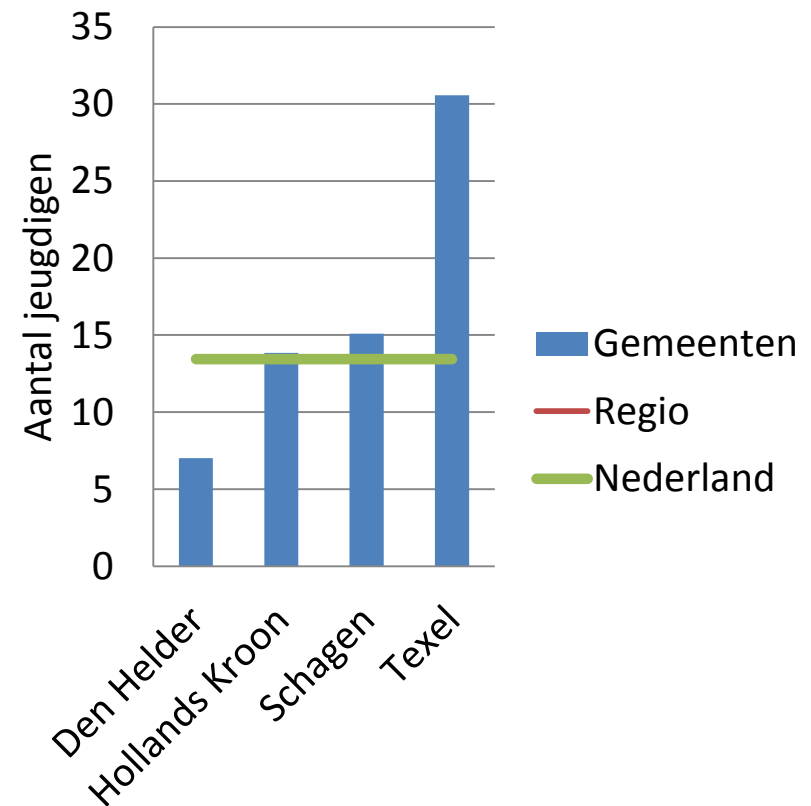
- **Zorg aan jongeren gefinancierd door de Zorgverzekeringswet (Zvw). De Zvw is een wet die een verplichte basisverzekering regelt voor kortdurende, op genezing gerichte zorg (of curatieve zorg) voor iedereen die rechtmatig in Nederland woont of hier loon- of inkomstenbelasting betaalt.**
- **Gesplitst in:**
 - Eerstelijns jeugd-GGZ.
 - Tweedelijns jeugd-GGZ zonder verblijf.
 - Tweedelijns jeugd-GGZ met verblijf.
- **Totalen hebben betrekking op unieke jeugdigen.**
- **Cijfers uit 2010.**

ZVW: Totaal en eerstelijns

Totaal ZVW per 1000 gewogen jeugdigen

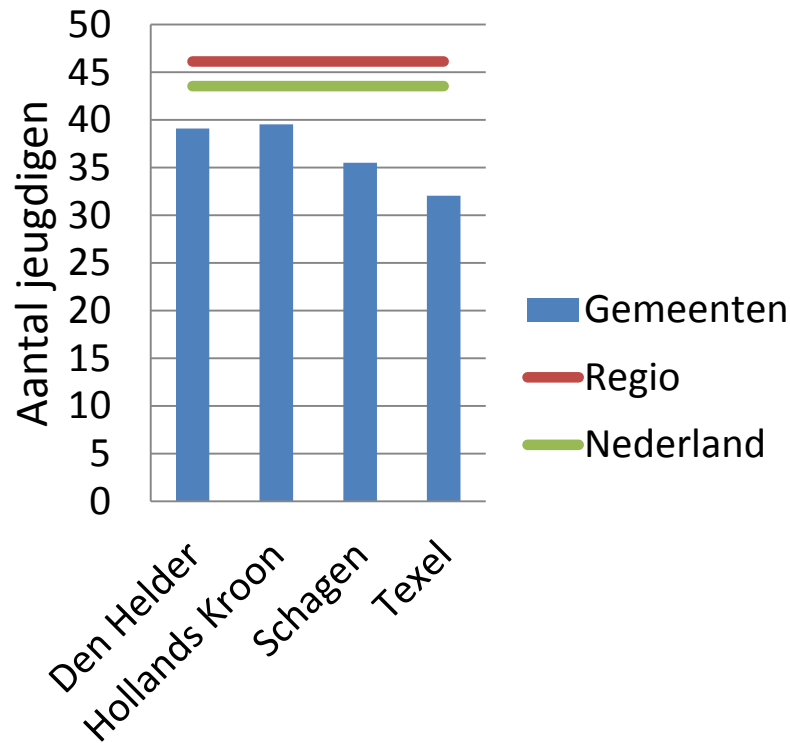


Jeugd-GGZ eerste lijn per 1000 gewogen jeugdigen

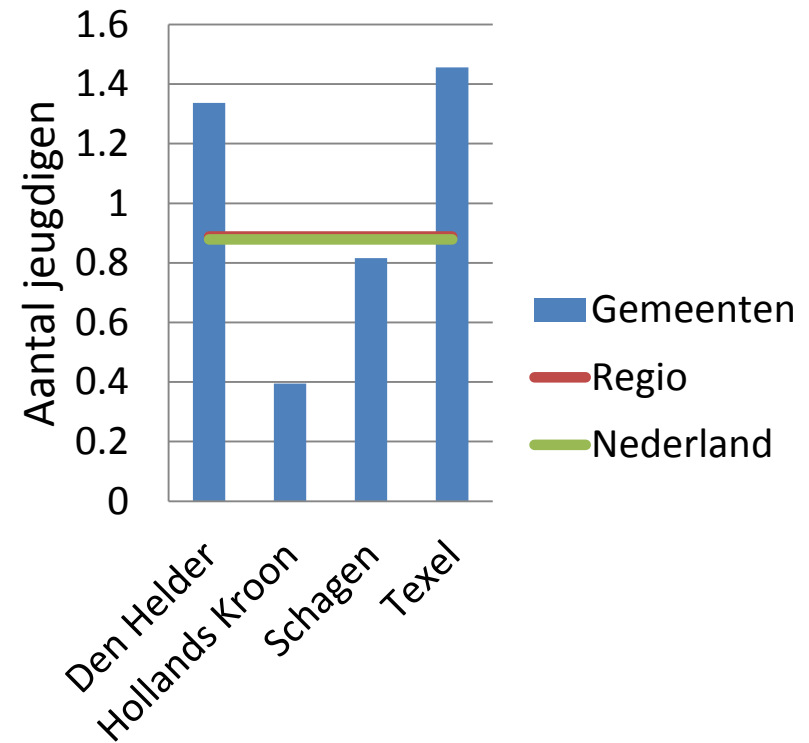


ZVW: 2^e-lijns jeugd-GGZ met en zonder verblijf

Jeugd-GGZ tweede lijn zonder verblijf per 1000 gewogen jeugdigen



Jeugd-GGZ tweede lijn met verblijf per 1000 gewogen jeugdigen



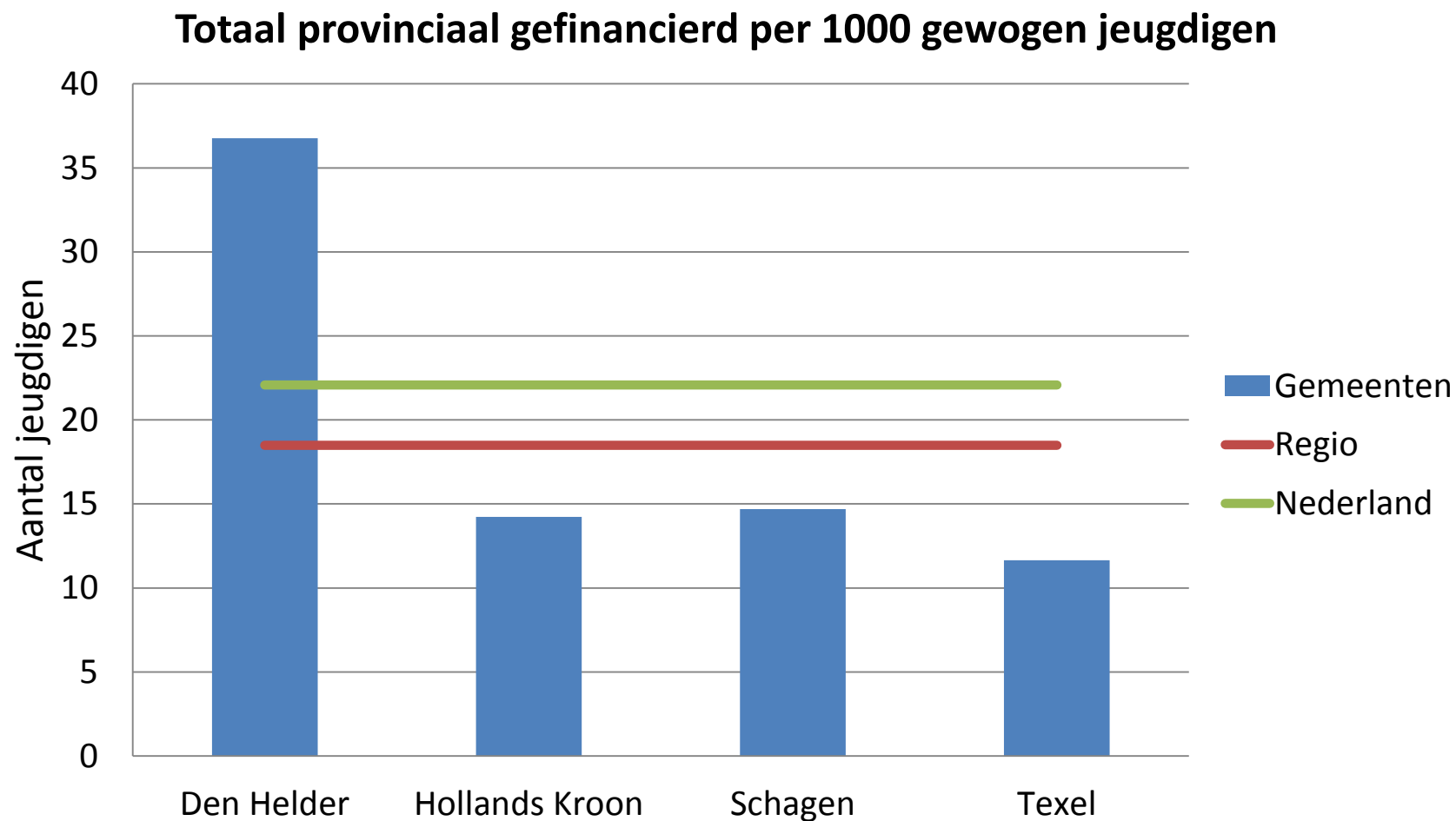
ZVW: opvallend

- Zeer veel zorg bij psychologen op Texel en in mindere mate Schagen.
- Tweede lijns GGZ-zorg zonder verblijf onder het landelijk gemiddelde in alle gemeenten.
- Tweede lijns GGZ-zorg met verblijf (erg dure zorg) hoog in Den Helder en Texel.
- De toegang voor deze vorm van jeugd-GGZ loopt via de huisartsen.
- Veel huisartsen zijn slechts beperkt op de hoogte van andere mogelijkheden tot doorverwijzen (zoals het CJG).
- Als huisartsen het eerste aanspreekpunt zijn bij opvoedproblemen, zullen relatief veel mensen doorgestuurd worden naar de jeugd-GGZ.

Provinciale jeugdzorg

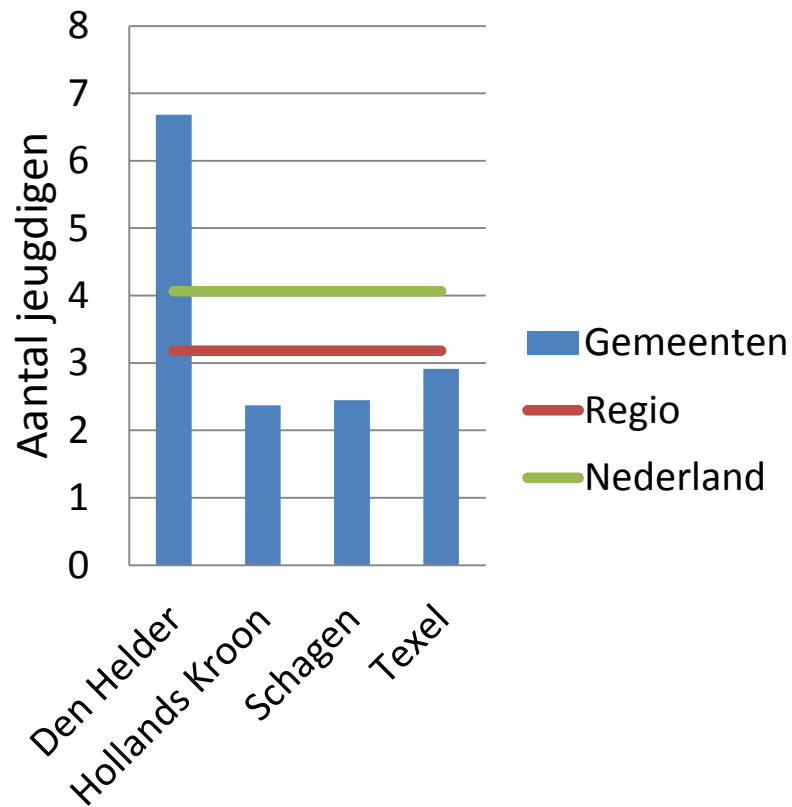
- Dit betreft zowel Jeugd en Opvoedhulp door jeugdzorgaanbieders als toeleiding, begeleiding naar jeugdzorg, uitvoering van maatregelen en onderzoek naar kindermishandeling door bureaus jeugdzorg.
- Cijfers uit 2011.
- Cijfers hebben betrekken op unieke jeugdigen.

Provincie: totaal

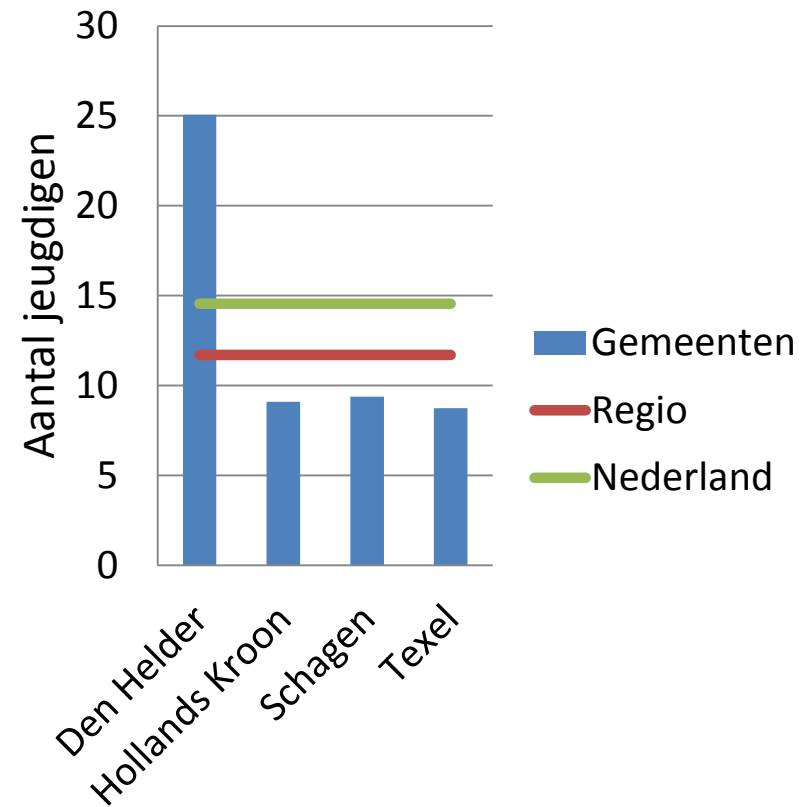


Provincie: pleegzorg en jeugd- en opvoedhulp (totaal)

Pleegzorg per 1000 gewogen jeugdigen

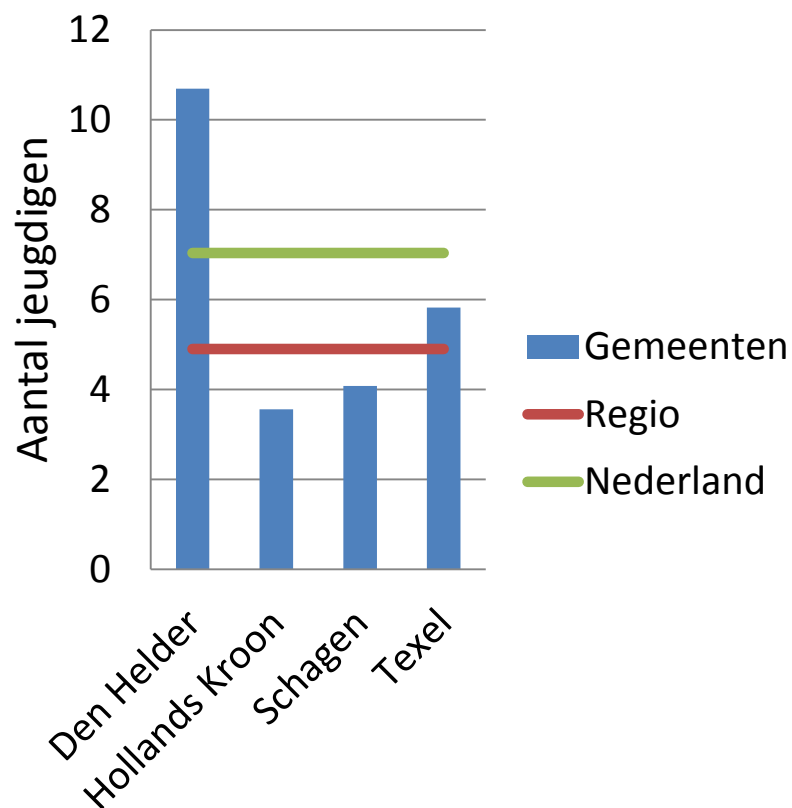


Totaal jeugd- en opvoedhulp per 1000 gewogen jeugdigen

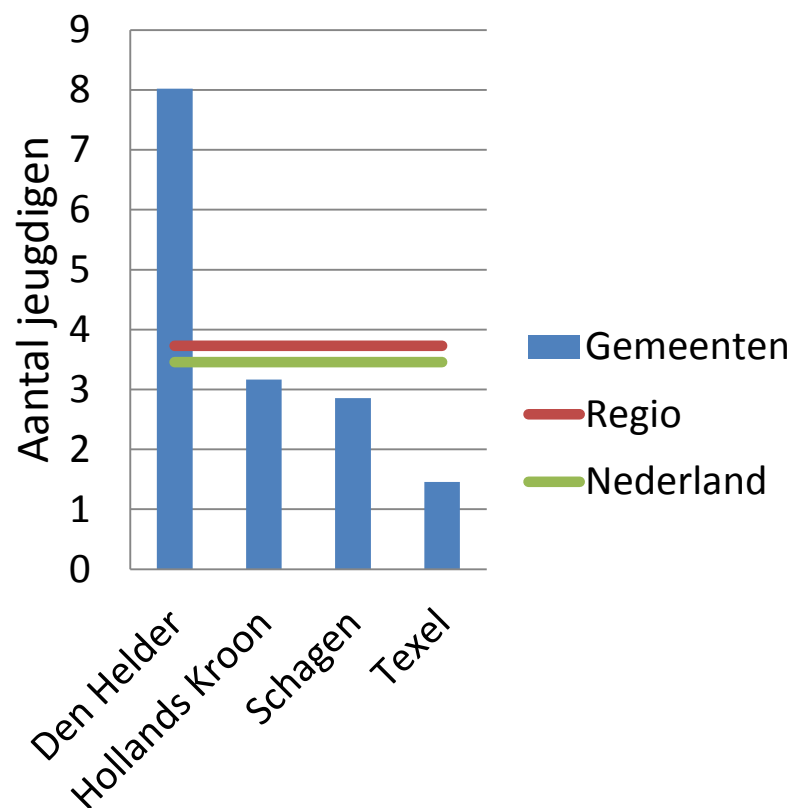


Provincie: jeugd- en opvoedhulp met en zonder verblijf

J&O alleen ambulante zorg per 1000 gewogen jeugdigen

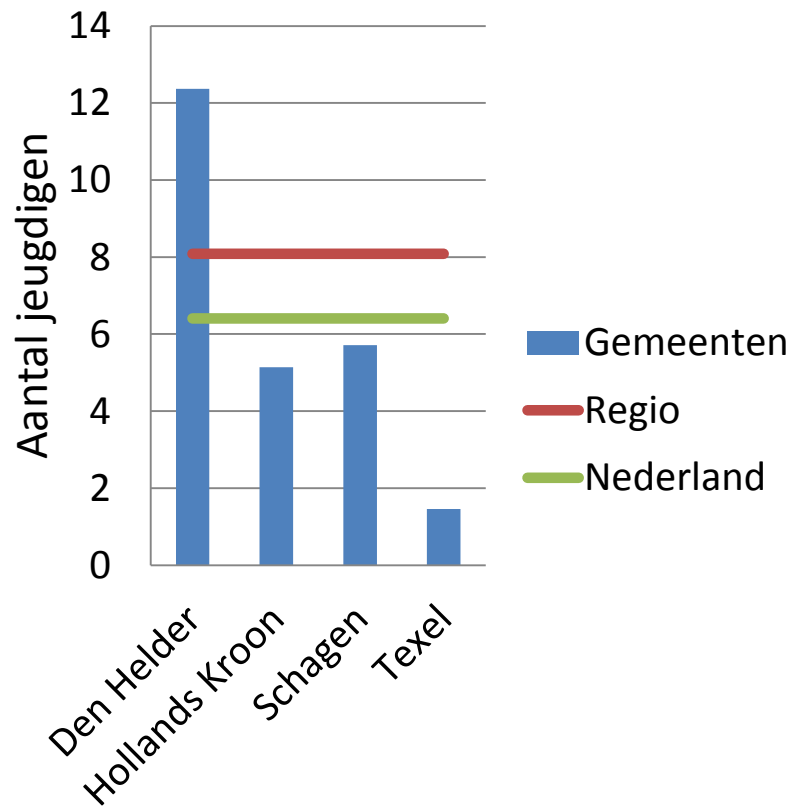


J&O met verblijf per 1000 gewogen jeugdigen

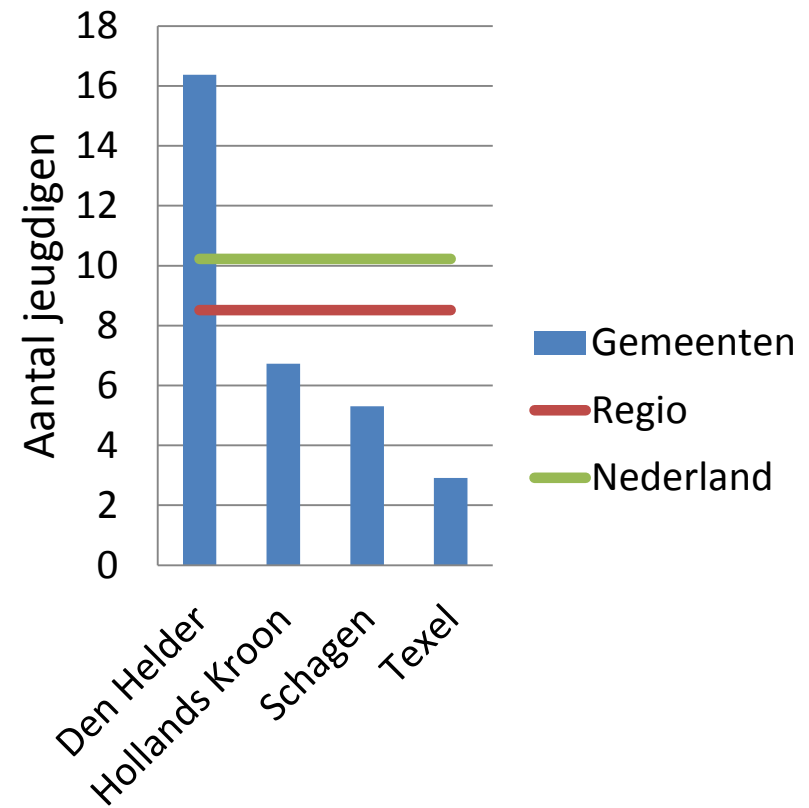


Provincie: jeugdbescherming meldingen AMK

**Gemelde kinderen AMK per
1000 gewogen jeugdigen**

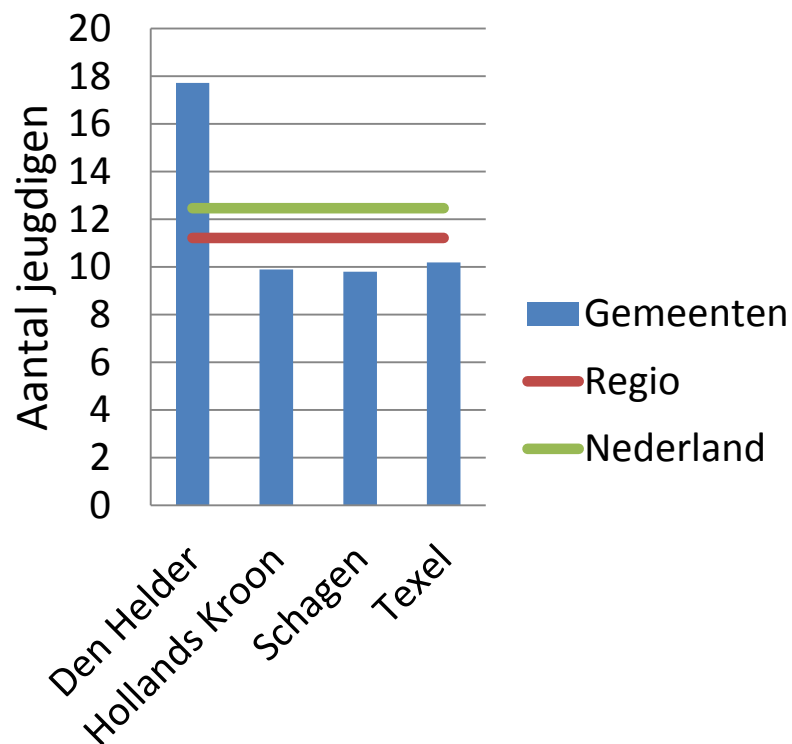


**Jeugdbescherming per 1000
gewogen jeugdigen**

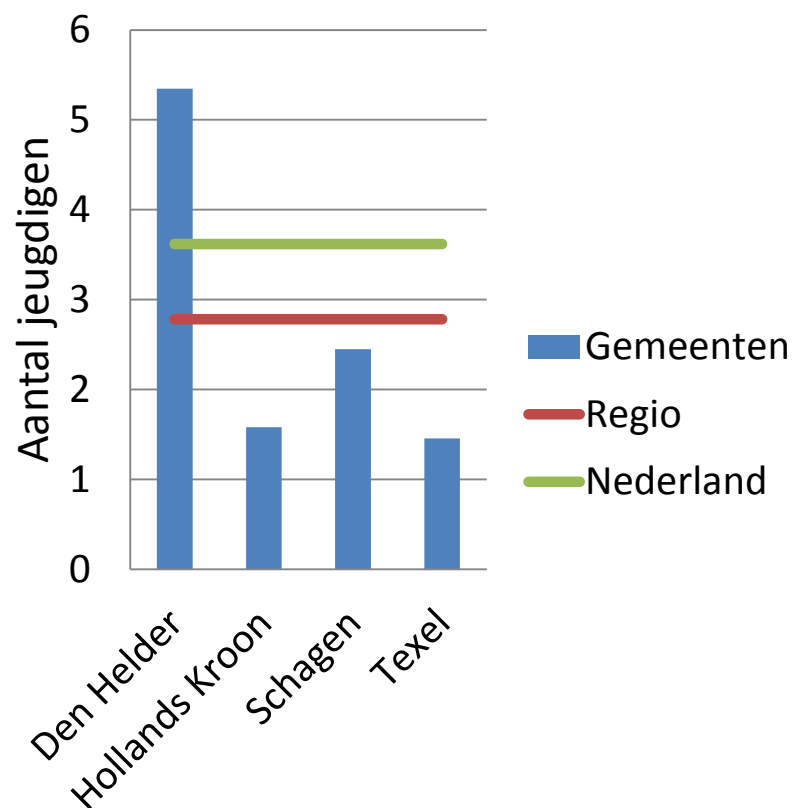


Provincie: aanmeldingen bureau jeugdzorg en jeugdreclassering

**Geaccepteerde aanmeldingen
BJZ per 1000 gewogen
jeugdigen**



**Jeugdreclassering per 1000
gewogen jeugdigen**



Provincie: opvallend

- **Het gebruik deze vorm van jeugdzorg is de meeste gemeenten iets lager dan het gemiddelde in het land. De uitzondering is Den Helder.**
 - Deze vorm van jeugdzorg wordt getypeerd door een groter gebruik in de grote steden, zelfs als al gecorrigeerd is voor gewogen jeugdigen.
 - Dit is wel echt een aandachtspunt voor Den Helder, aangezien het waarschijnlijk is dat een objectief verdeelmodel voor Den Helder ongunstig uit zal vallen, waardoor er effectief meer bezuinigd moet worden.

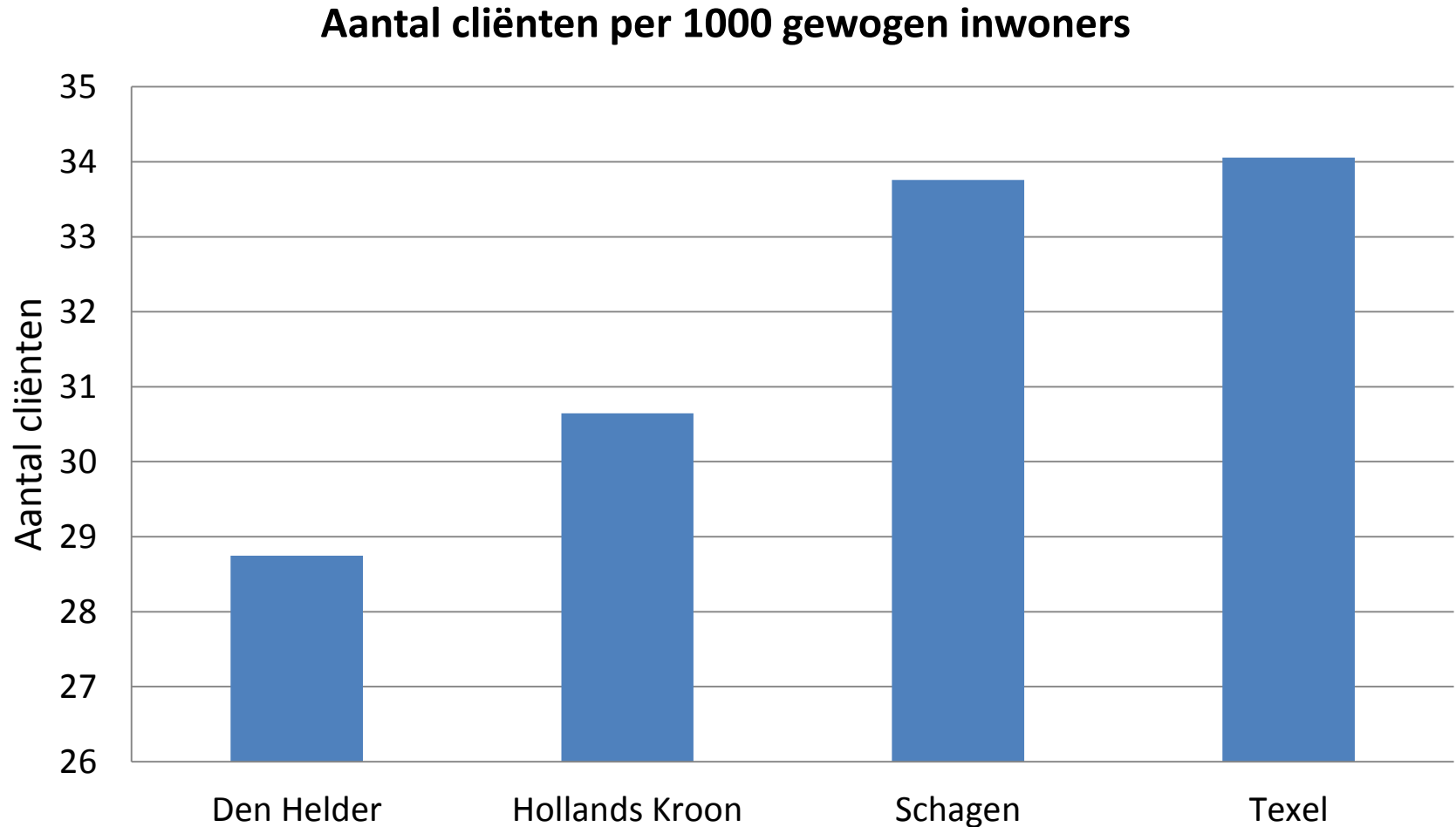
Jeugdzorggebruik in relatie tot financiën

- In eerste instantie zal het verdeelmodel over gemeenten een grote historische component hebben (gebaseerd op huidig gebruik).
- Na verloop van tijd zal dit vervangen worden door een objectief verdeelmodel op basis van gewogen jeugdigen (waarschijnlijk wel met een aangepaste definitie).
- Daarmee wordt de inzet op lokale en lichtere zorg belangrijker.

Aantallen AWBZ

Overzicht van het aantal
cliënten per 1000 gewogen
inwoners

Huidig gebruik AWBZ 18+



Zorgvormen

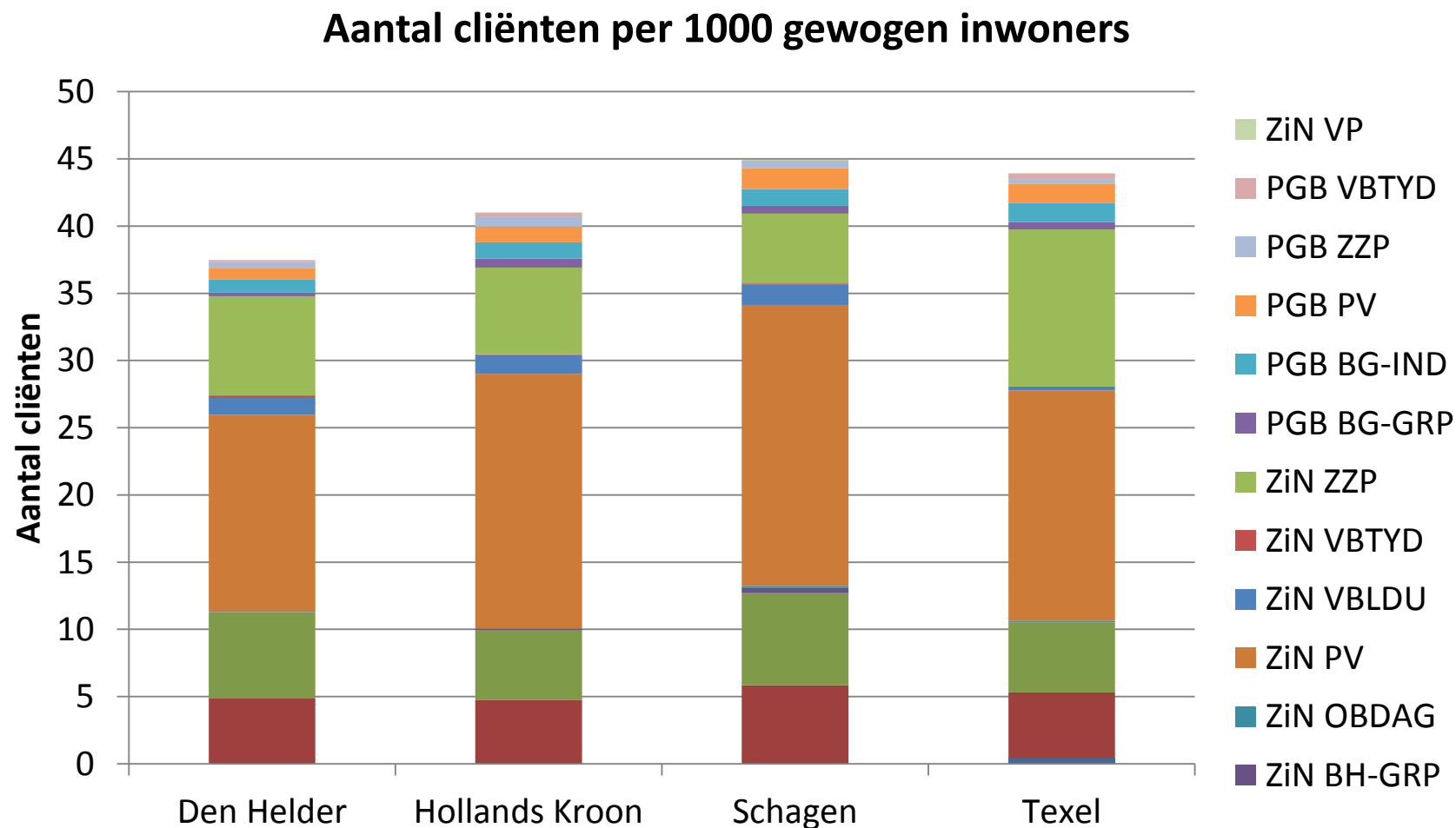
Clënten kunnen gebruik maken van meerdere zorgvormen

- **BG-GRP: Begeleiding in groepsverband**
- **BG-IND: Begeleiding individueel**
- **BH-GRP: Behandeling in groepsverband**
- **OBDAG: Ondersteunende begeleiding dagprogramma**
- **ABDAG: Activerende begeleiding dagprogramma**
- **PV: Persoonlijke verzorging**
- **VP: Verpleging**
- **VBLDU: Verblijf langdurig**
- **VBTYD: Verblijf tijdelijk**
- **ZZP: Indicatie voor verblijf**

Uitgevoerd als:

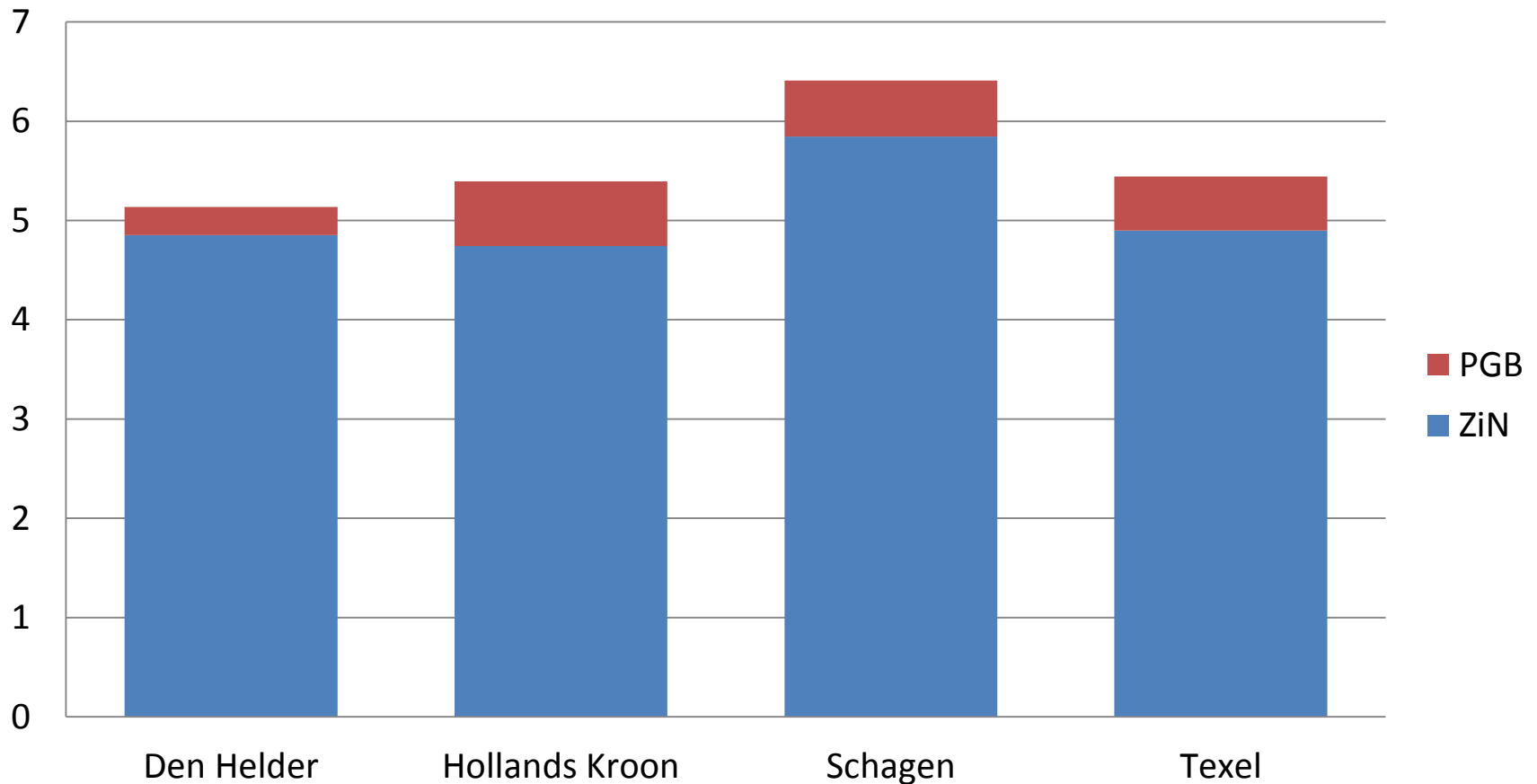
- **ZiN: Zorg in Natura**
- **PGB: PersoonsGebonden Budget**

Gebruik uitgesplitst naar zorgvorm



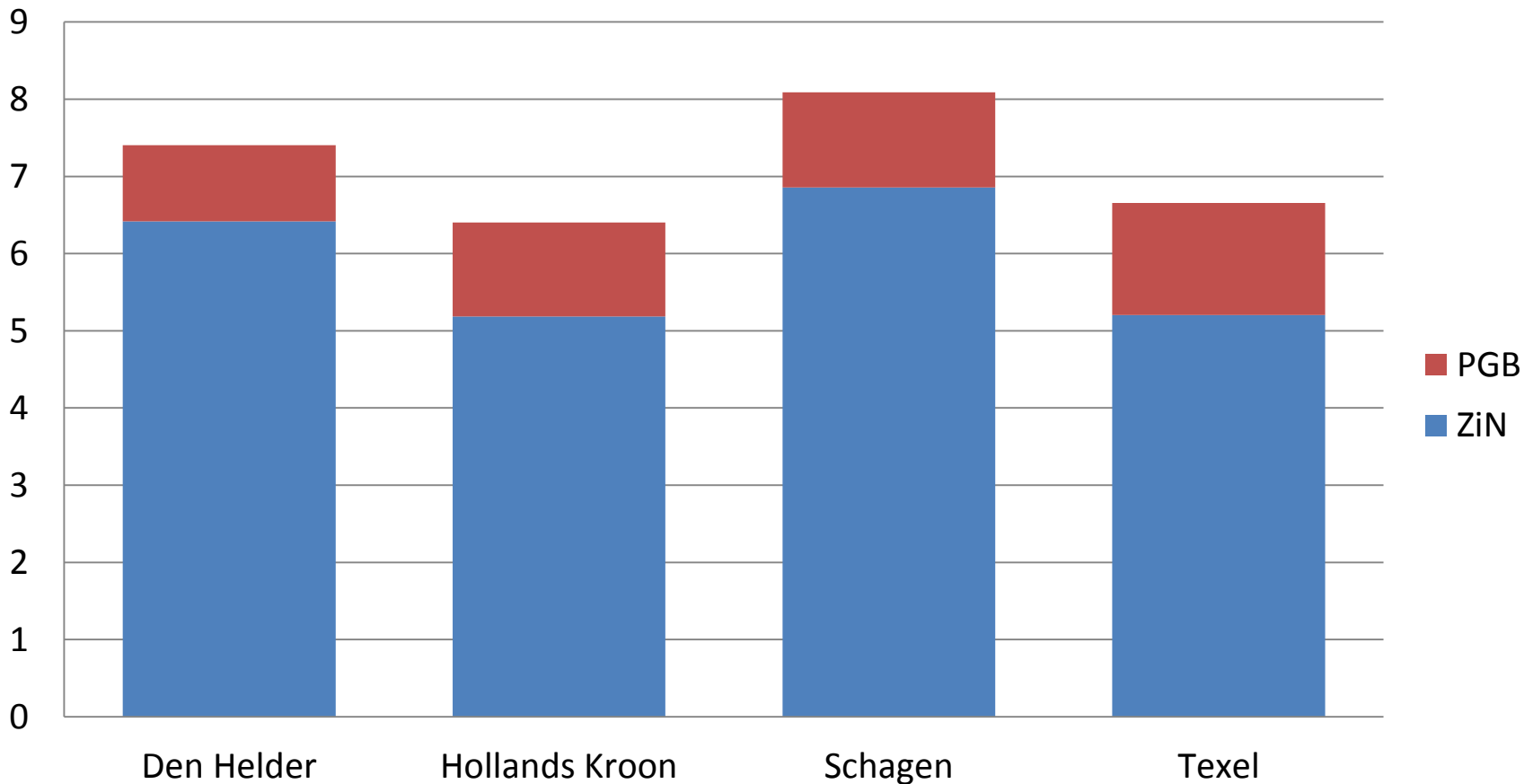
Begeleiding in groepsverband

Aantal cliënten per 1000 gewogen inwoners



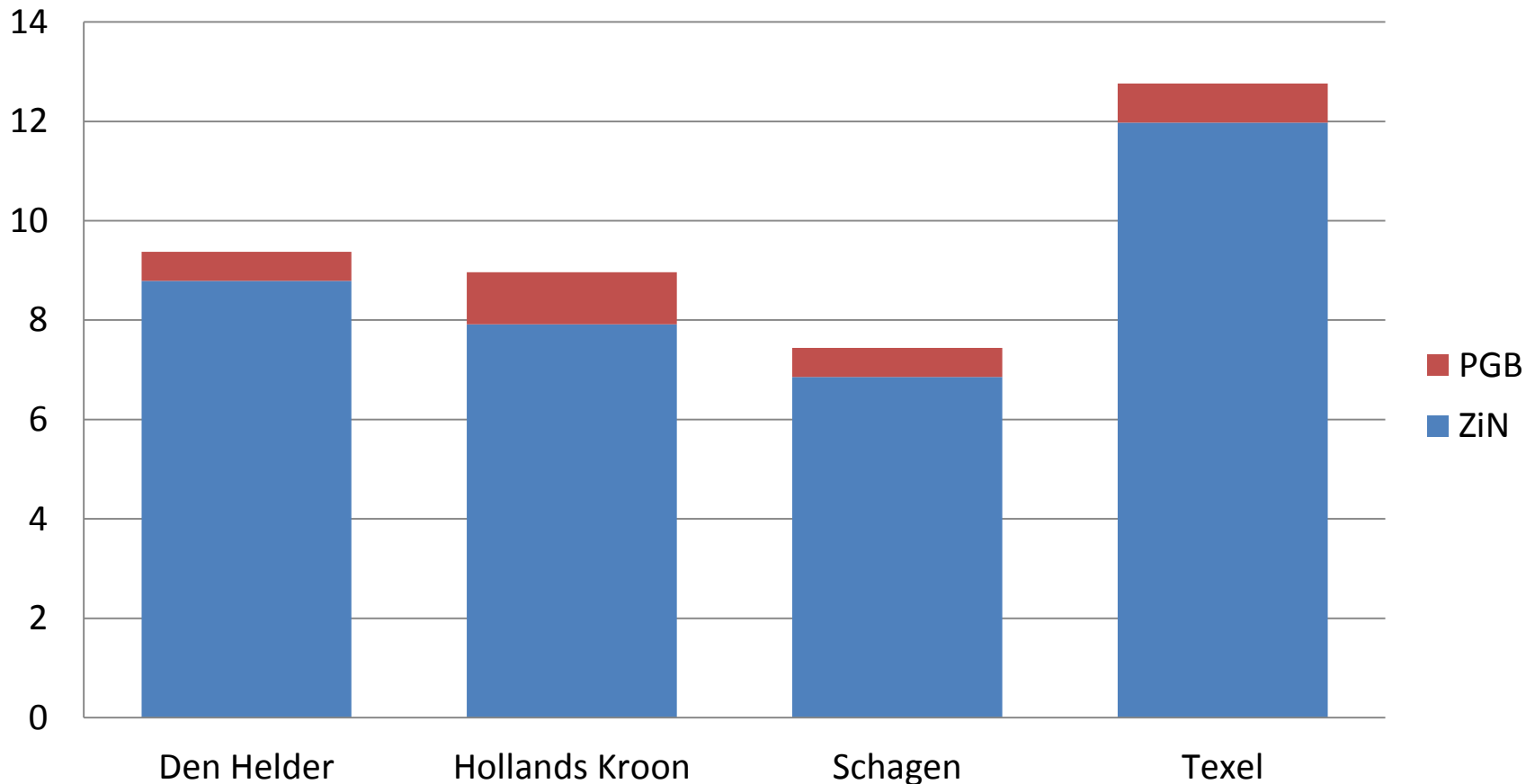
Gebruik AWBZ begeleiding individueel

Aantal cliënten per 1000 gewogen inwoners



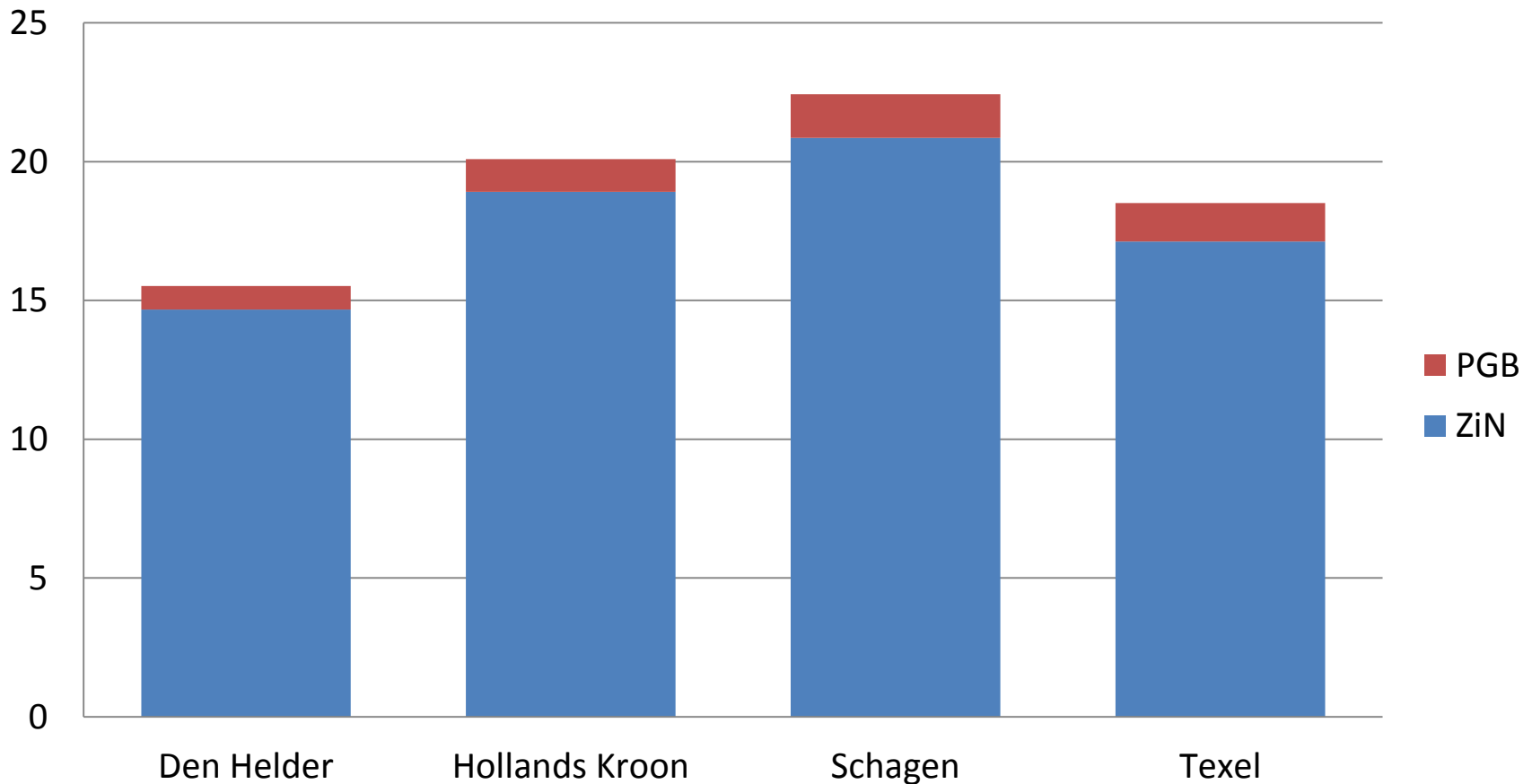
Gebruik AWBZ verblijf of indicatie daarvoor

Aantal cliënten per 1000 gewogen inwoners



Gebruik AWBZ persoonlijke verzorging

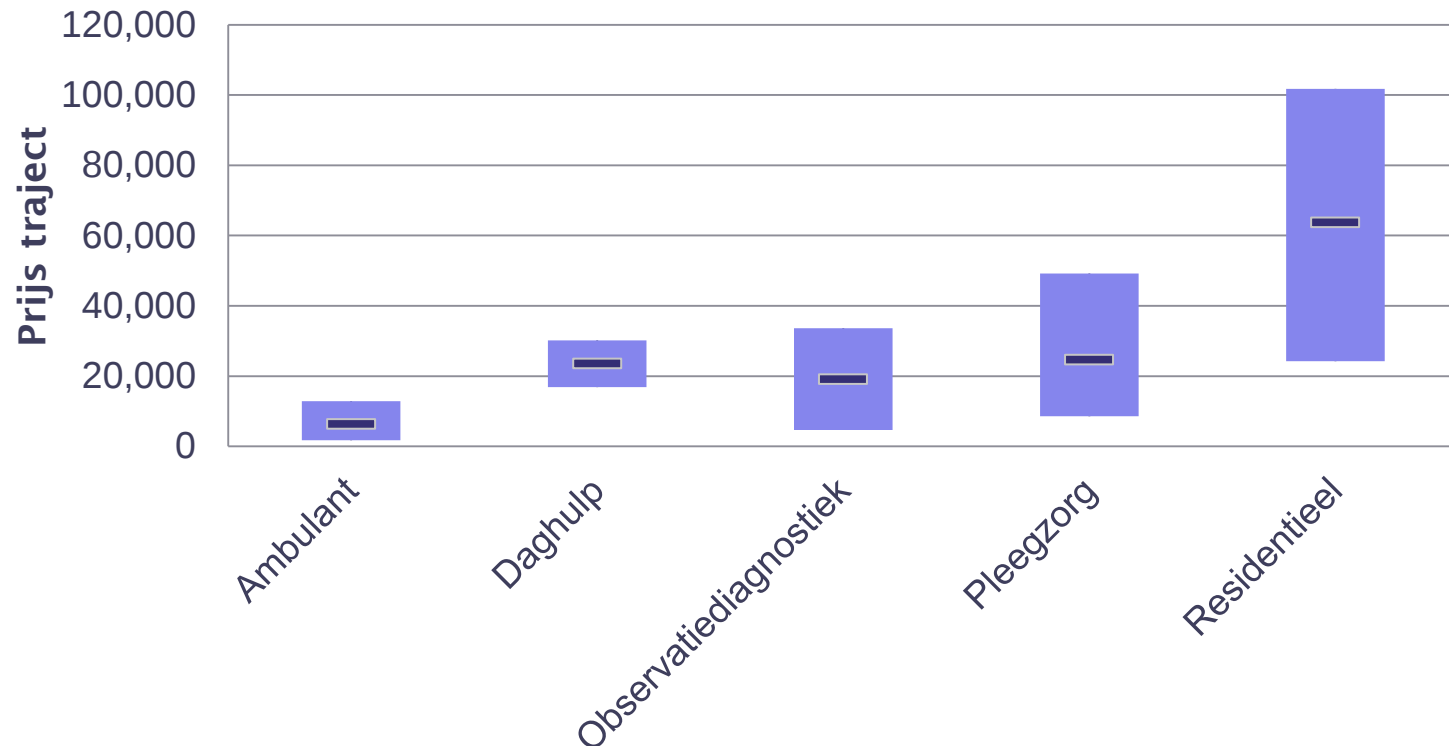
Aantal cliënten persoonlijke verzorging



Risico's

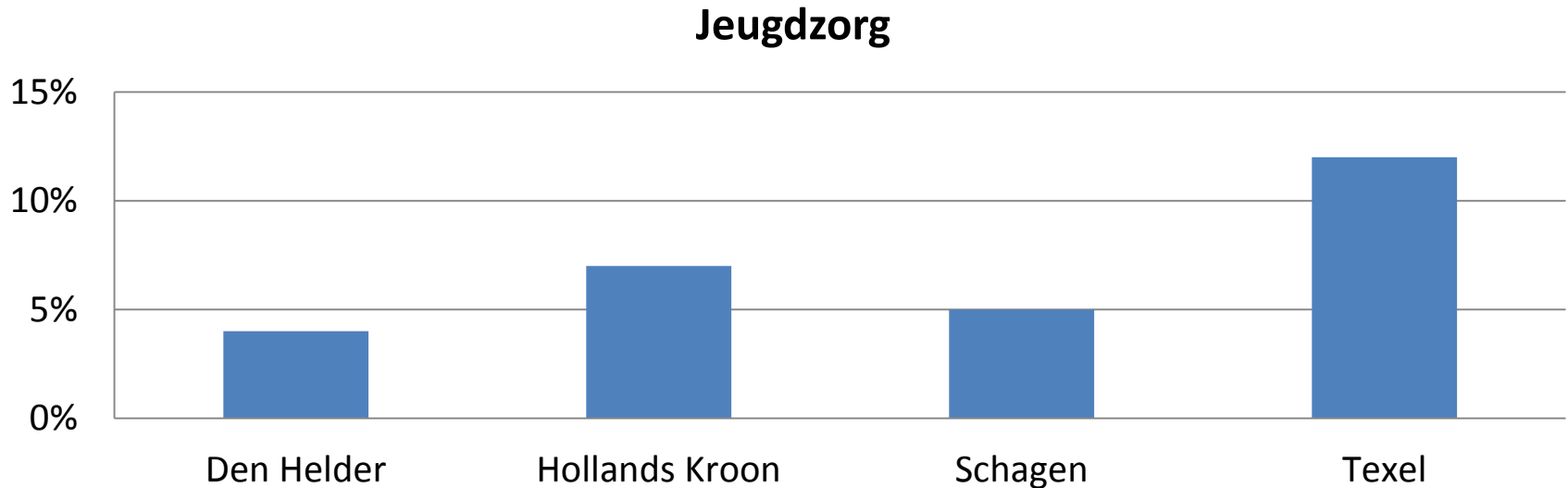
Door verschillen in
trajectprijzen en fluctuaties in
aantallen

Typische prijzen van jeugdzorgtrajecten provincie: bandbreedte en gemiddelde



Het is niet bekend hoe de verdeling over de trajecten per gemeente is. Bovendien zal dit per jaar verschillen, evenals het aantal jeugdigen in zorg. Dit levert fluctuaties in de uitgaven op en daarmee risico's voor gemeenten.

Financiële risico's voor gemeenten



Voor de overgehevelde taken vanuit de AWBZ zijn de risico's kleiner (2 – 4%), omdat de cliëntaantallen daar groter zijn.

Andersson Elffers Felix

Samengevat

Hoofdconclusies

Voor alle gemeenten een andere reden om nauw samen te werken

- Den Helder heeft een overgebruik van jeugdzorg, in het bijzonder (dure) residentiële jeugdzorg, wat voor hoge kosten zorgt.
- Texel en Schagen hebben relatief veel volwassen gebruikers van AWBZ-zorg, waardoor ook hier de kosten kunnen oplopen.
- Texel en Hollands Kroon zijn door hun omvang en door het relatief lage jeugdzorggebruik gevoelig voor fluctuaties in gebruik (één probleemgezin kan zwaar op het budget drukken).

Wat kunnen gemeenten van elkaar leren?

- PM: aan te vullen als lokale situatie compleet is na gesprek tussen beleidsambtenaren.